

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1991-1992

26 AOUT 1992

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision du titre III, chapitre III, de la Constitution, en vue d'y ajouter un article 107bis relatif au rapport entre les normes du droit interne et celles du droit international et supranational

(Déclaration du pouvoir législatif,
voir «Moniteur belge» n° 206
du 18 octobre 1991)

TEXTE PROPOSE PAR
M. VERREYCKEN

DEVELOPPEMENTS

La subsidiarité a fait l'objet de bien des déclarations. Le traité dit de Maastricht, notamment, estime pouvoir l'invoquer pour justifier un transfert de compétences du haut vers le bas.

Or, le principe de la «compétence de l'échelon de base» oblige à une interprétation diamétralement opposée de la subsidiarité. Ce n'est que si l'organe du pouvoir ou l'organe administratif le plus proche de l'administré estime devoir confier une compétence supracommunautaire à un niveau supérieur que cette

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992

26 AUGUSTUS 1992

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van titel III, hoofdstuk III, van de Grondwet, om een artikel 107bis toe te voegen betreffende de verhouding tussen de normen van het interne recht en de normen van het internationaal en supranationaal recht

(Verklaring van de wetgevende macht,
zie «Belgisch Staatsblad» nr. 206
van 18 oktober 1991)

TEKST VOORGESTELD DOOR
DE HEER VERREYCKEN

TOELICHTING

Over subsidiariteit worden vele verklaringen afgelegd. Onder meer het zogenoemde «Verdrag van Maastricht» meent een beroep te kunnen doen op de subsidiariteit, ten einde het naar onderen afstaan van bevoegdheden te wettigen.

Het principe van de «bevoegdheid van de kleinste kring» noodzaakt echter om subsidiariteit net andersom te interpreteren. Enkel indien het gezags- of bestuursorgaan, dat het dichtst bij de bestuurd staat, meent een gemeenschapsoverschrijdende bevoegdheid aan een hoger niveau te moeten toewijzen,

attribution peut être admise, par les cours et tribunaux, comme un facteur de hiérarchisation des normes de droit.

Les efforts déployés par les Communautés pour accroître leur indépendance sont du reste inconciliables avec l'érosion de leurs compétences par un Etat tutélaire. Il doit être loisible, en dehors de toute tutelle, aux Communautés, de confier ou non des compétences à des organes administratifs supérieurs.

Il y a lieu d'adapter la Constitution dans ce sens, afin de permettre aux organes juridiques internes de concrétiser cette interprétation de la subsidiarité.

Tel est l'objet de la présente proposition.

*
* *

PROPOSITION

Article unique

Il est inséré au titre III, chapitre III, de la Constitution, un article 107*bis*, libellé comme suit:

« Article 107*bis*. — Les cours et tribunaux ne reconnaissent la primauté des traités et dispositions normatives de la Communauté européenne sur le droit interne que si ces traités et normes se fondent sur des compétences attribuées par les Communautés internes à la Communauté européenne. »

mag deze toewijzing door de hoven en rechtbanken als rechtsnormhiërarchische factor worden aangenomen.

De groeiende onafhankelijkheidsinspanningen van de Gemeenschappen zijn trouwens onverzoenbaar met de uitholling van hun bevoegdheden, vanwege een voogdstaat. Het moet de Gemeenschappen, onbevoegd, vrij staan om bevoegdheden al dan niet aan hogere bestuursorganen toe te wijzen.

Ten einde deze subsidiariteitsinterpretatie hanterbaar te maken voor interne rechtsorganen, is het noodzakelijk dat de Grondwet ter zake wordt aangepast.

Dit voorstel wil daarin voorzien.

Wim VERREYCKEN.

*
* *

VOORSTEL

Enig artikel

In titel III, hoofdstuk III van de Grondwet wordt een artikel 107*bis* ingevoegd, luidende:

« Artikel 107*bis*. — De Verdragen en regelgevende bepalingen van de Europese Gemeenschap worden door de hoven en rechtbanken enkel boven het interne recht gesteld, indien zij berusten op bevoegdheden die de interne Gemeenschappen toekenden aan de Europese Gemeenschap. »

Wim VERREYCKEN.